

Samen Geroepen

NR 20 2020

13 november - 26 november

Een kaarsje voor jou

Gedenken

Crisis en eindtijd

Protestantse Gemeente Harderwijk

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

COLUMN

EEN KAARSJE VOOR JOU

Ik vind het in deze tijd wel bijzonder: een kaarsje branden voor wie je mist. Dat doen we elk jaar in de kerk. Ruimte voor verlies en verdriet, om te huilen en te rouwen. Ik denk dan ook aan mijn eigen vader. Ik brand in herinnering, maar ook om weer andere ruimte te kunnen voelen, ruimte van toekomst. Daarom herdenken we in de kerk ook éérst, op de laatste zondag. De zondag erop steken we kaarsen van verwachting aan, in Advent. Een kaarsje branden vind ik deze tijd éxtra bijzonder. Want ik denk dan niet alleen aan verlies van geliefden. Maar ook aan verlies van knuffels, van inkomsten, van vrije tijd, van licht en plezier bij alle feesten in december. In gesprek met de burgemeester zeiden we als pastores: ook in corona mogen we verdriet hebben. Maak daar ruimte voor. Om ook weer vooruit te kijken, te hopen op andere tijden. Als pastores vonden we het bijzonder jammer dat daar soms nog weinig ruimte voor lijkt. Natuurlijk willen we graag dóórleven, en ons niet bij corona neerleggen. Maar wie niet accepteert, raakt gefrustreerd. Waar mensen dat verdriet geen plek geven, zien we het geweld toenemen, in treinen, binnensteden, in gezinnen...

Extra bijzonder vind ik, dat we als kerk tenminste een paar initiatieven hebben, om samen te 'gedenken': verdriet om geliefden, verdriet vanwege corona-gemis. We steken kaarsjes aan op en rond 22 november. Zoals we iedere zondag kaarsen branden. Het licht komt van de Paaskaars, Licht van Christus dat voor altijd schijnt.

Dat vind ik het allerbijzonderst, dat ik in dát licht mag geloven. Daarom steek ik kaarsjes aan. Ook een kaarsje voor jou, voor je verdriet én voor je hoop.

Ds. David Kroeze

Bij de voorplaat:

Zondag 22 november '20 stonden de diensten in het teken van de gemeentelieden die in het afgelopen jaar zijn overleden.

Gedicht/ Lied van Willem Barnard

Laatste zondag kerkelijk jaar

Vergeet niet hoe wij heten:

naar U zijn wij genoemd.

Zoudt Gij ons niet meer weten

dan waren wij gedoemd

te sterven aan uw leven;

maar zo Gij ons gedenkt

is er een eeuwig even,

een ogenblik gegeven

een paasdag die ons wenkt.

Zij raken niet vergeten

die over zijn gegaan

tot u, want in uw heden

bewaart gij hun bestaan.

Hun namen zijn verzekerd

in uw gedachtenis,

gij zult ze blijven spreken

tot die Dag aan zal breken

waarop het wachten is.

Vergeet niet hoe wij heten,

wij heten naar uw naam.

Uit duizenden gebeden

stelt zich uw eenvoud saam.

Want zo zijt gij gebroken,

gelijk het ene licht,

van naam tot naam gesproken,

van dag tot dag ontloken,

zo zien wij uw gezicht.

**WIJ
HERINNEREN
ONS
DE
NAMEN....**

Gedachte:

*De pijn van het afscheid
is niets vergeleken met de
vreugde van het weerzien.*

Charles Dickens

14-11-2019	Roelof Lomulder	Albert Verweyplein 35	73 jaar
16-11-2019	Ellen Frédérique Snel	Sonnevancklaan 2	76 jaar
22-11-2019	Peter Pieter Timmer	Kievitmeen 51	77 jaar
25-11-2019	Jan Lassche	Kruithuis 19	84 jaar
28-11-2019	Geertje Hop van Straaten	Zeestraat 11	85 jaar
05-12-2019	Gijsbertje den Hartigh- Dooijeweerd	Drift 2- K 211 A	99 jaar
10-12-2019	Jan Haaima	Chopindreef 88	71 jaar
12-12-2019	Roelof Douwe Kappers	Hierdenseweg 63	73 jaar
25-12-2019	Gerrit Drost	Boerhaavelaan 108 K 188	88 jaar
31-12-2019	Grietje Verheij- Roelofsen	Sonnevancklaan 2	88 jaar
05-01-2020	Willem van Veenendaal	Mandenmakerstraat 115	88 jaar
08-01-2020	Allert Schokker	Guido Gezellelaan 101	90 jaar
17-01-2020	Auktje Wagenaar- Pit	Hoenderkamp 5	86 jaar
23-01-2020	Wilhelmina Snoek- Rijnsburger	Kortekamp 10	89 jaar
26-01-2020	Clasina Foppen	Guido Gezellelaan 109	93 jaar
06-02-2020	Willempje Peters- van Straaten	Holzstraat 40	81 jaar
18-02-2020	Helena Klazina van Steenwijk- van 't Hof	Randweg 78	77 jaar
18-02-2020	Jan de Maa	Simon Vestdijkstraat 71	82 jaar
04-03-2020	Hendrina Stulen- Schinkel	Albert Verweyplein 67	93 jaar
04-03-2020	Gerrit Jan Gerards	Stadsdennenweg 37	90 jaar
05-03-2020	Jannetje Schouwburg- Mulder	Ittmanserf 1, Nunspeet	89 jaar
07-03-2020	Hermannes Schuur	Sonnevancklaan 2	92 jaar
11-03-2020	Franciscus Jacobus Theodorus Verkleij	Herman de Manstraat 7	63 jaar
15-03-2020	Tona Pietertje van Sluis	Alberdingk Thijmlaan 240	76 jaar
17-03-2020	Albert Hengeveld	Churchillaan 21	76 jaar
20-03-2020	Hendrik ter Heide	Guido Gezellelaan 255-210	61 jaar
23-03-2020	Petrus Jan Koelstra	Alberdingk Thijmlaan 94	88 jaar
24-03-2020	Pieter Meijer	Varenweg 19	95 jaar
30-03-2020	Akkie van Schaik- Draisma	Warenargaarde 775 K 312, Apeldoorn	85 jaar
06-04-2020	Nicolaas Jan van Vliet	Sonnevancklaan 2	90 jaar
08-04-2020	Christinus Elizabertus Mons	Sonnevancklaan 2	85 jaar
14-04-2020	Jacob Pasman	Sonnevancklaan 2	80 jaar
19-04-2020	Jacoba Johanna Nieuwenhuis-Fortuin	Sonnevancklaan 2	89 jaar
19-04-2020	Cornelis Marinus Drost	Heinsiuslaan 23	79 jaar
25-04-2020	Jan Dirksen	Boerhaavelaan 108/ K 182	86 jaar
26-04-2020	Jakob Schuurkamp	Engelserf 27	89 jaar
03-05-2020	Thea Gerda van Joolingen-Koenders	Albert Verweyplein 12	88 jaar
07-05-2020	Hiltje Rollema	Sonnevancklaan 2	92 jaar
19-05-2020	Gijsbartus Gerards	Boerhaavelaan 108 K 180	85 jaar
23-05-2020	Johan van Schaik	Ruitersmolenweg 5, Beekbergen	82 jaar
27-05-2020	Aart Hoeve	Guido Gezellelaan 85	87 jaar
30-05-2020	Theodoor Arend Leonard Willemsen	Burg. de Meesterstr. 74	67 jaar
02-06-2020	Gerrit van Norden	Kienderkamp 10	71 jaar
04-06-2020	Geertruida Anje Feijen - Bakker	Van Asseltlaan 2, W 6 K H, Ermelo	95 jaar
05-06-2020	Reintje Petersen- Franken	Boerhaavelaan 108/ K 152	89 jaar
09-06-2020	Femmigje Komen- Glastra	Weth. Jansenlaan 8	92 jaar
11-06-2020	Stientje Mantingh- Germs	Westeinde 14-10	100 jaar
11-07-2020	Jan Kerssies	Emmalaan 12	95 jaar
19-07-2020	Aarta Maria Slagt	Drift 2 K 303	86 jaar
22-07-2020	Cornelia Annigje Lydia Gerry den Herder- Berkhout	Stationsplein 24	90 jaar
03-08-2020	Hendrikje Brouwer- Schrijver	Drift 2-112	99 jaar
17-09-2020	Nelli Margareta Schulz- Hilhorst	Sonnevancklaan 2	93 jaar
23-09-2020	Jan Geerligs	Emdenmeen 73	89 jaar
27-09-2020	Louwina Prinsen- Oldenhuis	Sonnevancklaan 2	92 jaar
30-09-2020	Gerard Pieter Adrianus van Andel	Breewijd 64	67 jaar
30-09-2020	Eleonore Koelewijn- Portengen	Westeinde 14- 50	86 jaar
08-10-2020	Gerritdina Hermina Kost- Schotpoort	Klaproosmeen 72	69 jaar
17-10-2020	Gerrit Verhoef	Breewijd 10	68 jaar
20-10-2020	Henny Griemink-van der Wal	Guido Gezellelaan 33	93 jaar
22-10-2020	Rudolf Arnold	Mozartdreef 100	89 jaar
23-10-2020	Jacobus Oeds Weevers	Sonnevancklaan 2	82 jaar
25-10-2020	Harmke Elisabeth Schuur	P.C. Hoofplein 61	84 jaar

PLANTAGEKERK

Nu loop ik alweer een aantal weken tussen u en jullie rond in Harderwijk. Soms zeg ik jullie grapje tegen vrienden: Ik ga vanmiddag even naar Frankrijk. Dat klinkt wel aardig vind ik en de wijk is prima en de mensen verrassend en inspirerend. In De Regenboog was ik ook al: vergaderen met alle voorgangers, de zogenaamde werkgemeenschap. Wel bijzonder twee zo verschillende kerkgebouwen die we kunnen gebruiken, Plantagekerk en Regenboogkerk. Ik leer behalve Frankrijk ook andere wijken en straten kennen en veel mensen. Bedankt voor de hartelijkheid en het welkom. Ik zeg net dat de mensen inspirerend en verrassend zijn. Dat is ook zo. Altijd als er een nieuwe ontmoeting is kun je verbaasd zijn en geraakt worden, daarom zeg ik dat. Ik hoop dat het zo blijft. En dat u en jullie, die elkaar misschien al veel langer kennen, dat ook meemaken: nieuwe dingen samen.

Ik had ook een studiedag met ruim twintig collega's die elkaar in gewone tijden in levende lijve ontmoeten. Maar nu was het met de computer. Ik zie ernaar uit dat dit weer gewoon gaat worden. Elkaar zien en een hand geven. Samen zijn. Hopelijk duurt het ook niet al te lang meer dat de kerkbanken weer vol zijn. En gewoon een koffiemorgen met veel mensen, ja, veel mensen, daar verlang ik naar. Koorrepetities en jeugdwerk en al die dingen. Daar zie ik naar uit omdat we nog beter samen kerk kunnen zijn als we elkaar zien en samen zingen en bidden en van elkaar horen hoe het is en merken dat God in ons midden is en dan samen uit zo verschillende geschiedenissen toch dezelfde kant op, met de Heer. Dat kan ook best wel in kleine groepjes en met de telefoon en computer, maar bij elkaar is beter. Alle goeds en vreugde voor u en jullie allemaal. Plezier en succes met waar je mee bezig bent. Wees voorzichtig en houd van elkaar.

Ik las van Visje nog deze mooie tekst: *God speelt geen rol in mijn leven, Hij is de Regisseur!*

Diemer de Jong

DE REGENBOOG

Pastoraat in corona

We hebben er genoeg van, die nare corona. Tegelijkertijd krijgen we er niet genoeg van om te kijken: hoe kunnen we nou kerk zijn? In het pastoraat spraken we uitgebreid over hoe we contact kunnen houden. En er bleek duidelijk dat we op kleine schaal veel doen. Gesprekjes op straat, een mini-groepskoffie thuis, wandelpastoraat, gangkoffie, één op één gesprekjes, de telefoon staat soms roodgloeiend.

Avondmaal thuis

Ook bleek dat de kerkdienst wel wordt gemist. Daarom hebben we op 1 november gevraagd thuis mee te vieren. Sommigen nodigden anderen uit om thuis mee te vieren. Ik kreeg berichtjes hoe bijzonder dat was, ondanks de beperking. Ik kan het niet vaak genoeg zeggen: blijf dit soort dingen doen. Nodig elkaar uit, zoek elkaar op. Blijf verbinding houden.

colofon & contact

SamenGeroepen is het tweewekelijks kerkblad van de Protestantse Gemeente Harderwijk

Redactie: Willem Metzlar, Jan Tazelaar, Elly Scherpenisse, vacature (eindredactie).

Abonnementen: 25,00 per jaar per incasso Aanmelden en wijziging: kerkelijk bureau.

Het bankrekeningnummer is:

NL40 RABO 0373 7213 23

Opmaak: Ton van der Gaag, gewoonton.nl

Druk en afwerking: Grafisch Bedrijf Bokhorst B.V.

Oplage: 1300 exemplaren

Volgende uitgave verschijnt 27 nov, voor **3 weken**

Kopij uiterlijk 16 nov. om 18:00 uur naar:

publiciteit@pgharderwijk.nl.

Dit geldt ook voor wijkberichten.

kerkelijk bureau PGH

Stationslaan 134, 3841 DC Harderwijk

Postbus 275, 3840 AG Harderwijk

T (0341) 412188, kerkelijkbureau@pgharderwijk.nl

Geopend ma, di en do van 09.00 tot 12.00 uur

www.pgharderwijk.nl

predikanten

Ds. D. (Diemer) de Jong

wijkpredikant Plantagekerk Wijkdeel A

T. 0342-440486 of 06-44842411

d.dejong@pgharderwijk.nl

ds. B.M. (Marissa) van Meijl-Buitink

wijkpredikant Plantagekerk Wijkdeel B

T. 06-58729881, m.vanmeijl@pgharderwijk.nl

ds. D.J.D. (David) Kroeze

wijkpredikant De Regenboog

T. 06-16856392, d.kroeze@pgharderwijk.nl

En via Facebook

ds. H. (Henk) Jansen

predikant Fonteinwerk

T. 06-18040814, henkkleinjansen@gmail.com

kerkelijk werkers

Seniorenwerker: C.G. (Gertie) van Dijk-Vermeulen

T 356640, g.vandijk@pgharderwijk.nl

Seniorenwerker: F. (Frieda) Meijers

T. 06-48395986, f.meijers@pgharderwijk.nl

Jeugdwerker: M.L. (Lisette) Brandsma

T. 06-57490961, jeugdwerker@pgharderwijk.nl

scriba's

Wijk Plantagekerk: Mw. Ada Brouwer,,

scriba.plantagekerk@pgharderwijk.nl

De Regenboog: Mw. J. Bode,

scriba.pgderegenboog@pgharderwijk.nl

helpende handen

T 06 11 51 13 98

www.pgharderwijk.nl/diaconie/helpende-handen

Geen enkele informatie of persoonlijke gegevens uit dit blad mogen commercieel gebruikt of voor derden gekopieerd, verwerkt, bewerkt of (verder) verspreid worden, zonder schriftelijke toestemming van de redactie.

Seniorenontmoeting

Normaliter organiseer ik als predikant twee keer per jaar ontmoetingen met senioren. Dat gaat nu natuurlijk anders. Mijn plan is: gemeenteleden 80- gaan op bezoek mét laptop bij gemeenteleden 80+. Dan hebben we een online gesprek! we praten over hoe het gaat, over kerk en geloof. In een groep van 6 kunnen we vast iets moois delen. Heb je belangstelling, laat het weten!

Kerstwandeling, kerstmusical, en wat meer?

Ook met kerst verzinnen we iets wat corona proof is. Er worden plannen voor een kerstwandeling gemaakt, en we zijn bezig met een kindermusical of -film. Wil je meewerken, laat het weten! Als kerkenraad blijven we bezig om mogelijkheden te zoeken. Juist in deze tijd. Zo zetten we de hele vergadering van 11 november in het teken van 'hoe verder'? Dus blijf meedoen, en zoek wat bij jou past!

Ds. David Kroeze

Herdenken in Drielanden

Mensen die het afgelopen jaar iemand hebben verloren kunnen vrijdagavond 20 november welkom op het Triasplein 11, bij het water. Men kan op deze (koop)avond hier langslopen om een kaarsje te branden, stil te zijn, iets op te schrijven en eventueel even te praten. Zo maken we ruimte om stil te staan bij overleden familieleden, vrienden en burens. Het initiatief gaat uit van de Regenboog en daarmee wil ze in de wijk ruimte maken voor verdriet, aandacht en gebed. De pop-up herdenkingsplek aan het Triasplein is er vrijdagavond van 18.30 tot 20.30 uur. Info: Thea Mak, 460600

HERINNERING VOOR DE KINDERCATECHESE

Dinsdag 17 november begint de kindercatechese. Ben je 10-12 jaar? Het is een reeks van 9 x, afgesloten met een uitje. Het is dinsdags om 16.00 -16.45 uur. Geef je op bij jeugdwerker Lisette Brandsma 0657490961 of David Kroeze djd.kroeze@telfort.nl.

PUZZEL VOOR DE JEUGD

Ingestuurd door Lisette Brandsma

Wat voor eten heeft deze jongen bij zich?

Lees dit verhaal in Johannes 6:1-15

VERGADEREN IS EEN KUNST

Bij de classicale vergadering Veluwe begint schriftelijk vergaderen ingeburgerd te raken. Op deze manier kunnen we een aantal besluiten nemen. Er is echter één grote maar. We kunnen elkaar niet ontmoeten en ook niet met elkaar spreken over wat er nodig is om kerk te zijn en te blijven. De vergadering heeft besloten dat ds. Gerben Westra namens de ring Ede, ouderling Harry Westerink namens de ring Harderwijk en ds. Leendert Plug namens de ring Nijkerk zijn benoemd voor een nieuwe periode van vijf jaar. Ouderling Wijnand Westerink is benoemd als lid van het breed moderamen voor de ring Harderwijk. Ouderling Wim van de Berg heeft zich beschikbaar gesteld voor het breed moderamen voor de ring Hattem. Zijn benoeming vindt plaats op de volgende vergadering. De vergadering heeft ingestemd met het beroepen van ds. Jan Piet Vlasblom als predikant met bijzondere opdracht

voor zijn werk als docent geestelijke verzorging bij de Christelijk Hogeschool Ede. Op 14 oktober is het beroep bij hem gebracht en heeft hij dat aangenomen. Hij wordt daarmee aan de classicale vergadering verbonden en heeft voor zijn werk dan een kerkelijke zending. Naast hem zijn er nog vijf predikanten aan de classicale vergadering verbonden. De vergadering heeft een voorstel aangenomen waardoor het mogelijk wordt dat een kerkelijk werker stemgerechtigd lid is. En als laatste is de begroting voor 2021 vastgesteld. Er zijn woorden aangereikt voor de opening en de sluiting die ieder voor zichzelf kon overdenken. Woorden die ook spreken van vertrouwen en perspectief omdat kerkenwerk werk in Gods wijngaard is.

Gerrit Bok, scriba classicale vergadering Veluwe

PASTORALIA

Alle pastoralia staan per wijk bij elkaar, zodat in een oogopslag duidelijk is voor wie wij uw aandacht vragen.

Voor medeleven met nabestaanden, steun tijdens of na een ziekenhuisbezoek en gebed tijdens een moeilijke periode, maar ook voor blijde gebeurtenissen als geboorte en huwelijk.

Mevr. Coos van Vliet, Bokkenkamp, wil iedereen hartelijk danken voor de aandacht en de kaarten die zij mocht ontvangen, nadat zij aangereden was en in Elburg moest revalideren. Een kaartje is een kleine moeite, maar geeft groot plezier, dat blijkt maar weer uit dit bedankje. Vaak mag ik horen dat post vreugde brengt. En juist in deze tijd, waarin we elkaar niet zo gemakkelijk kunnen ontmoeten, is een kaartje sturen een mooie mogelijkheid.

Gertie van Dijk-Vermeulen

WIJ GEDENKEN

Gerrit Verhoef

Op 17 oktober 2020 is overleden Gerrit Verhoef, Breeuwijk 10.

Gerrit Verhoef werd 68 jaar, hij was in Harderwijk geboren op 28 januari 1952. Hij trouwde met Joke Schollaart in 1982. Zij kregen twee dochters, Corrien en Lia en schoonzonen en kleinkinderen. Gerrit werkte voor Proson, Bartiméus Sonneheerdt Ermelo, steun voor blinden en slechtzienden. Hij bracht alles wat daar gemaakt werd het land in. Gerrit trok prima op met de mensen in de buurt en

hield van de gezelligheid met de burens. Gerrit was een gelovige man, dat zat bij hem vanbinnen.

Wat een geluk dat er een God is die hoort en spreekt in ons leven met geluk en strijd. Op de kaart staat dat de Heer onze herder is. In de afscheidsdienst op 24 oktober in de Plantagekerk lazen wij op Joke's verzoek Efeziërs 6 over de geestelijke wapenrusting. De Bijbel zegt dat we stand mogen houden door wat God geeft: de waarheid, de vrede, het geloof, de verlossing en het Woord en de Geest, het zijn wapens van liefde waarmee je het uit kunt houden. Jezus zit deze uitrusting als gegoten: zo is Hij, Gods Zoon, onze Heiland, die ons naar de stal brengt. De Vader wil dit aan ons geven. Joke las in de dienst een geloofsbelijdenis voor en we hoorden haar zeggen: "Ik wil niet geloven dat het einde de dood is, maar ik geloof in de kracht van Gods liefde en dat Christus de dood overwint." De troost en hoop van God onze liefdevolle Vader bidden wij voor Joke en de kinderen en kleinkinderen.

Ds. Diemer de Jong

WIJ GEDENKEN

Henny Griemink-van der Wal

Op 20 oktober overleed in de Regenboog te Nunspeet mevr. Henny Griemink-van der Wal, voorheen woonde zij aan de Guido Gezellelaan. Henny mocht 93 jaar worden en tot hoge leeftijd genoot zij van een goede gezondheid, fietste zij graag met haar vriendinnen en ging zij ook graag op vakantie. Twee jaar geleden werd zij ziek en al gauw bleek, dat er geen beterschap mogelijk was. Met haar positiviteit probeerde ze er een goede tijd van te maken. Al vond ze het wel moeilijk om steeds meer uit handen te moeten geven; graag hield ze zelf de regie. Maandag 26 oktober hebben we in Ugchelen afscheid van haar genomen in kleine kring. Haar dochter Lia las een gedicht over de weg naar het einde, die anders zal zijn als je van binnenuit gelooft dat er aan die andere kant iemand is, die op je wacht, je bij de hand zal nemen en je omarmen. In dit geloof is Henny gestorven. Kleine krantenknipseltjes lieten vaak zien wat er binnenin haar leefde; woorden had ze hiervoor niet veel. Palm121 hebben we gelezen; een psalm die eindigt met de woorden dat God je beschermt, waar je ook gaat. In dit geloof weten we Henny, moeder oma en omi, nu in het Licht bij God. In dat Licht hebben we ook afscheid genomen. Een

laatste krantenknipsel van haar mocht ik nog lezen met de laatste zin: 'Mocht ik anders worden, niet meer zo kwiek, niet meer zo kras, denk dan steeds aan die jaren hoe ik van jullie hield en hoe ik was'. Dat die verbondenheid in liefde en Gods nabijheid troost mag geven aan haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Gertie van Dijk-Vermeulen

WIJ GEDENKEN

Jacobus Oeds Weevers

Op 23 oktober overleed de heer Jacobus Oeds Weevers (Joop) op de leeftijd van 82 jaar. In de Plantagekerk getrouwd, nu 58 jaar geleden, met mevrouw Nel van den Os. In Nederlands-Indië is Joop geboren en op 8-jarige leeftijd vertrok hij met zijn familie, na een heftige tijd in Bandung, naar Nederland. De moeilijke ervaringen van toen heeft hij zijn leven lang meegedragen.

Joop is vele jaren werkzaam geweest bij Snoep en Zoetwaren Lekkerlekker Nederland en was trots dat zijn zoon hem opvolgde in de zaak.

De gezondheid ging achteruit en hij had steeds minder grip op zijn leven. Opname in Sonnevanc, Iris, bleek nodig, 3 maanden heeft hij hier gewoond, tot zijn kaarsje helemaal doofde.

29 oktober was de dankdienst in de Elzenhof, waarna de begrafenis plaatsvond. Persoonlijke en mooie woorden klonken en door Joop gekozen woorden uit 1 Korintiërs 13: 'Geloof, hoop en liefde, maar de meeste van deze is de liefde.' Over dat Liefde/liefde zo belangrijk is en veelomvattend, liefde werkt door in je familie, je werk, in de kerk en in de maatschappij. Joop schreef: ik ben op reis gegaan, de zaken zijn geregeld, de deur valt zachtjes in het slot, niet meer bereikbaar, maar misschien toch nog met jou in gebed! Geloven was vanuit liefde een manier van doen voor Joop en hij hoopte op de belofte van zijn hemelse Vader. Het lied 'Abba Vader' klonk en in dat vertrouwen mocht Joop Thuiskomen. We wensen mevrouw Weevers en familie Gods zegen toe!

Frieda Meijers

COLLECTEMUNTEN

In verband met corona geen uitgifte van collectemunt!

Collectemunt in de waarden 0,50, 1,00, 1,50 en 2,00 worden geleverd in zakjes van 20 stuks. Graag vooraf bestellen via www.pgharderwijk.nl of via het kerkelijk bureau, kerkelijkbureau@pgharderwijk.nl, tel. 412188. Afhalen en verkoop elke donderdagmorgen 9.30 – 11.30 uur en donderdagavond 19.00– 20.00 uur in de Plantagekerk.

REKENINGNUMMERS

Vaste vrijwillige bijdrage

NL28RABO0317770969 ---Vaste Vrijwillige Bijdrage aan de Kerk, ZWO en Evangelisatie

Giften

ZWO - NL42RABO0317714554

Diaconie - NL39RABO0317714996

Fonteinwerk - NL67RABO0385726139

Kerk - NL28RABO0317770969

BEGROTING 2021

Het college van diakenen heeft in september de begroting 2021 vastgesteld. De begroting geeft een beeld van de inkomsten en uitgaven die de diaconie in 2021 verwacht.

Aansluitend is de begroting voorgelegd aan de algemene kerkenraad. Door middel van onderstaand samenvattend overzicht wordt u als gemeente geïnformeerd. Op de website van de PGH kunt u de volledige begroting inzien. Mocht u een reactie willen geven, dan kan dat binnen een week na publicatie. U kunt hiervoor contact opnemen met de penningmeester van de diaconie (Gert Steenbergen) via email: penningmeester.cvd@pgharderwijk.nl. Daarna zal de begroting definitief worden vastgesteld.

Begroting 2021 Diaconie	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
BATEN			
Collecten en giften eigen werk	9.150	9.150	9.584
Rente en dividend	0	210	221
	9.150	9.360	9.805
Door te zenden collecten en giften	36.500	35.000	42.459
	45.650	44.360	52.264
LASTEN			
Ondersteuning	3.100	2.750	3.311
Kerstpakketten en kerst-/paasattentief	3.600	3.500	3.711
Vakanties	3.100	3.300	3.128
Diaconaal Quotum Landelijke Kerk	4.000	4.000	4.005
Kosten beheer en administratie	570	620	455
	14.370	14.170	14.610
Afdrachten door te zenden collecten en giften	36.500	35.000	42.459
	50.870	49.170	57.069
Onttrekking uit bestemmingsfonds	5.220	4.810	4.805
SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0

Gert Steenbergen, penningmeester diaconie PGH

Commissie ZWO

COLLECTE KONDANANI (HELPT ELKANDER) KINDERDORP

Daar sta je dan midden in een straatarm vreemd land Je bent net getrouwd met een Malawiaanse dominee en in je armen heb je een baby. Een vondeling die nu veilig is in de armen van Annie Terpstra-Chikwhaza. En een stem die spreekt tot haar hart en zegt: Annie dit is waarom je hier bent, dit is mijn opdracht aan jou. Bouw een veilig huis voor baby's, geef ze liefde en vertel ze dat ik hun Vader ben. En dat is wat Annie samen met haar, inmiddels overleden, man doet. Waar andere weeshuizen geen baby's opnemen startten zij juist wel een weeshuis voor baby's. Op 7 november 1998 wordt de eerste baby opgenomen bij Kondanani en er volgen er nog vele.

Een compleet weeskinderdorp ontstaat waar 160 kinderen opgroeien elk met 10 broertjes en zusjes in een eigen huis met een huismoeder. Op het terrein staan scholen, een boerderij, een varkenshouderij, een kaasmakerij, een revalidatiekliniek en een centrale keuken. Iets meer dan 100 personeelsleden zorgen voor onderwijs, de boerderij, de tuinen en nog veel meer.

Het volgende project is het openen van een kinderspital voor 60 kinderen van 0 tot 5 jaar. Zelf heb ik naast andere projecten ook hier aan mee mogen werken. Vijf keer ben ik afgereisd naar Malawi om mee te werken aan de projecten daar en dat was geweldig om te doen. Natuurlijk is er veel geld nodig om de kinderen te voeden, te kleden en onderwijs te geven. Om ze dezelfde kansen te geven als onze eigen kinderen. We zijn echt blij dat de PKH een collecte houdt voor dit geweldige project. We hebben uw ruimhartige gift echt nodig. Meer weten: www.kondanani.nl

Geert Terpstra, namens: Kondanani Nederland

KERKELIJKE STAND

Nieuw ingekomen

Mevr. L. Koning, Badweg 67, uit Dronten

Dhr. G.C.J. van Dompsele, Vuldersbrink 40, uit Putten

Mevr. M.G. Kempenaar, Baanweg 10, uit Kollumerzwaag

Dhr. A.E. Pronk, Wethouder Jansenlaan 298, uit Kerkrade

Mevr. C. den Boer, Vollenhovemeen 2

Dhr. D. de Jong en mevr. A. de Koning, Molenweg 54, Voorhuizen

Mevr. M. Jans, Krommekamp 183, uit Emmen

Dhr. G.W. van Ginkel en mevr. M.F.J.W. van Ginkel- Kleiberg

Verhuisd

Dhr. W. Santing en mevr. J.L. Kleine, Gruttomeen 52 naar Weegbreemeen 24

Mevr. T. Nijdam- Boschma, Zuiderzeestraatweg 90 naar Guido Gezellelaan 67

Fam. Plat, Vosbergerhout 50 naar Vosbergerhout 47

Mevr. C.J. uit de Bosch, Grote Poortstraat 43 naar Plantage 74

Mevr. W.A. Kooistra- Ras, Walstein 31 naar Vondelpark 36

Dhr. J.A. de Haan, Grote Poortstraat 33A naar Zeestraat 4

Vertrokken

Dhr. E.C. Renooij, Musicaldreef 33 naar Roosendaal

Dhr. E. van Rees, Badweg 45, naar Lunteren

Dhr. V.J.R. Brouwer, Smeepoortenbrink 17 naar Arnhem

Mevr. C.A. Renkema, Westrak 43 naar Zwaanshoek

Fam. Lereveld / Paape, Reeënbergerhout 7 naar Ermelo

Dhr. B.J. Hoeve, Haspel 17-14 naar Ermelo

Dhr. A. Schaftenaar, Helmbloemmen 61 naar 't Harde

Dhr. E.E. van Veldhuizen, Lage Wei 16 naar Barneveld

WE BLIJVEN KERK IN CORONATIJD

Hoe doen we dat? Een continue vraag. We merken in de 2e golf dat veel mensen niet gelijk zo'n zin hebben om direct iets op te pakken, zoals in de eerste golf. Tegelijk merken we dat de behoefte aan contact juist nog sterker is geworden. Tegenstrijdig lijkt dat... en ik merk het ook bij mezelf: wat matheid, maar tegelijk besef ik me hoe belangrijk het is elkaar te blijven zoeken. Ik ervaar het ook als heel motiverend als nu juist iets van de grond komt. En dat het elkaar ontmoeten anders gaat, dat is zéker. Kerk zijn betekent niet meer bijeenkomen op zondagochtend. De kerk is op de plek waar jij al bent, en waar wij onze eigen contacten hebben. Op onze plek moeten we dus ook Gods Geest zoeken. En ik denk zelf dat de kerk zelf hierin ook deels blijvend verandert. En tenslotte, de kerk is op straat, waar de mensen heel voorzichtig zijn.

Gesprek met de burgemeester

Daarom kwam ook de burgemeester in gesprek met de pastores. Daar uitte hij de wens dat we kerst juist wél inhoud geven dit jaar, ook in de stad. We raken veel kwijt, laten we vooral toch wat feestelijkheid brengen in de decembermaand! Ook vraagt hij of kerken ruimte kunnen creëren om verhalen te delen. In de Plantagekerk kwamen al mooie ideeën op, en met het herdenken van overledenen creëren we vanuit De Regenboog en Plantagekerk bewust plek voor alle Harderwijkers. De burgerlijke gemeente heeft zelf ook een expositie opgezet 'het gezicht van corona' en is een website gestart: 'deel je verhaal', bekijk dat eens! En zeker blijven we ermee bezig in de kerkenraden en stuurgroep. Mijn appèl: blijf betrokken, blijf verbonden!

Ds. David Kroeze

ONZE VERTROUWENSPERSONEN STELLEN ZICH VOOR

In het vorige nummer van Samen Geroepen meldde de voorzitter van de Algemene Kerkenraad dat er twee vertrouwenspersonen binnen de PGH worden benoemd. Deze vertrouwenspersonen kunnen benaderd worden door elk lid van de PGH, jong of oud, predikant, ambtsdrager, medewerker, vrijwilliger of gewoon gemeentelid, in die situaties waar u of jij je niet veilig voelt binnen de gemeente en daarover in strikt vertrouwelijke sfeer wil(t) praten. Ook kunnen (financiële) misstanden binnen de gemeente bij de vertrouwenspersonen gemeld worden. De vertrouwenspersonen zijn lid van de PGH, maar niet bestuurlijk betrokken.

Wij willen ons graag aan u en jullie voorstellen.

Bert Maarleveld:

Ik ben lid van de Plantagekerk, huisarts van beroep, inmiddels gepensioneerd, maar nog als waarnemer werkzaam. In de ruim dertig jaar dat ik praktisch heb gehad in Harderwijk heb ik de Harderwijker samenleving goed leren kennen en waarderen. In mijn werk heb ik meerdere malen opgemerkt dat mensen worstelden met onrecht dat hen was aangedaan. Soms jaren later kon dat pas ter sprake komen. Wat een opluchting kon het dan zijn eens een luisterend oor te krijgen en wat ontroerend kon het soms zijn dat vertrouwen te krijgen. Als vertrouwenspersoon hoop ik dat luisterend oor te kunnen zijn, maar wens de gemeente toe dat dat zelden nodig zal zijn.

Anita Oosterloo:

De Regenboog is mijn kerkelijk thuis. Ik ben best actief in en rondom de gemeente, al zeg ik het zelf. Ruim 40 jaar ervaring in het basisonderwijs. Daar geleerd dat het fijn is voor kinderen en volwassenen om eens ergens je verhaal kwijt te kunnen als je denkt: 'In deze situatie kan of kom ik niet verder'. Of als je iets merkt waarvan je vindt dat het niet terecht is of dat er situaties zijn die 'echt niet kunnen'. Wie luistert er dan? Dat heb ik op de scholen waar ik heb gewerkt, kunnen en mogen doen. Gelukkig is het niet vaak voorgekomen. Maar te weten dat die ruimte er is en nu ook in de kerk gecreëerd wordt, is wel belangrijk. Ik werk daar graag aan mee en ik sluit me bij Bert aan die de gemeente toewenst dat het zelden nodig zal zijn.

U kunt ons altijd bereiken door een email te sturen naar vertrouwenscommissie@pgharderwijk.nl. Dan nemen wij direct contact op.

HERINNERING VERLICHT

Het jaar loopt naar zijn einde. Velen van ons hebben de afgelopen maanden, door het coronavirus, intens beleefd. Ook bij ons in de kerk was en is het anders. Vieringen met minder mensen - helaas ook op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarop we de namen van zoveel geliefde overledenen noemen. Hoe verdrietig is het dat we, uitgerekend op die momenten dat we normaal gesproken troost bij elkaar zoeken, niet samen mogen komen. Daarom willen

we de deur van de kerk en ons hart juist op deze zondagavond open zetten. We willen u en jou een plek bieden om stil te staan bij wie en wat we in het afgelopen jaar verloren. We hopen je daarbij een warm woord te geven, waarmee je verder op weg mag gaan. Wat zou het mooi zijn als de kerk daarbij als een warme herberg mag zijn, nu het buiten soms koud en kil is. In een afwisselend programma kun je in 2 korte vieringen een kaarsje branden en

even luisteren naar muziek, verhalen en gedichten. Weet u van harte welkom, ook al blijven we gebonden aan de coronaregels. Met elkaar moet het lukken om ons daar aan te houden. Zondag 22 november in de Plantagekerk, Stationslaan 136 in Harderwijk Tijden: 18.30 en 19.30 Geef u op via scriba.plantagekerk@pgharderwijk.nl of 06 30651097 en vermeld welke tijd u komt.

Jan Vierhout, Fakkelviering commissie

VAN ABBA TOT ZONDEBOK (aflevering 9)

Wij zijn bij de letter H en wij staan stil bij het Hellenistisch Jodendom. Daarmee bedoelen wij de Joodse gemeenschappen binnen de Griekse cultuur in de Oudheid. Heel veel Joden waren na de Babylonische ballingschap buiten Palestina blijven wonen. Ook als handelaar of ambachtsman verspreidden veel Joden zich door de hele bewoonde wereld. Uiteraard moesten zij de wereldtaal van die tijd spreken, het Grieks. Omdat zij te ver van de tempel in Jeruzalem woonden, ontwikkelden zij nieuwe rituelen en manieren om de gemeenschap te versterken. Zo ontstonden de synagogedienst en de Thorastudie in het Leerhuis. Ook het houden van de Sabbat vroeg meer aandacht in een niet-joodse omgeving. Wat wij nu beschouwen als de typische kenmerken van het Jodendom, werd in de Griekse tijd ontwikkeld.

Op zeker moment kende men de Hebreeuwse taal niet meer goed genoeg en werd de Thora in het Grieks vertaald. Een mooie legende vertelt hoe zeventig rabbijnen ieder afzonderlijk een vertaling maakten. (Een latere traditie vertelt dat er 72 rabbijnen waren; zes uit elke stam van Israël.) Toen zij hun werk kwamen inleveren, bleken de vertalingen letterlijk hetzelfde te zijn. Als dat geen inspiratie en goedkeuring van Boven is? Die Griekse vertaling werd naar het getal zeventig genoemd: Septuagint. In de Griekse wereld ontstonden ook nieuwe wijsheidsboeken, waar eerder geen Hebreeuwse versie van had bestaan. Die boeken kennen wij nu als de "apocriefe" boeken.

De schrijvers van het Tweede Testament en de eerste volgelingen van Jezus, zijn bekend met die Griekse vertaling en als zij uit het Eerste Testament een vers citeren, gebruiken zij de Septuagint.

Als ik iemand nieuwsgierig heb gemaakt, zou ik zeggen: neem eens een avond de tijd om wat verder te zoeken. Op het internet is veel te vinden over de Septuagint of de apocriefe boeken, maar ook interessant is een figuur als Philo van Alexandrië. Hij leefde ten tijde van Jezus in Egypte. Hij was een Bijbelwetenschapper die de Griekse filosofie gebruikte om de Joodse Bijbel te verklaren. Zijn boeken worden ook nu nog gelezen. Van zijn "De schepping van de wereld," is vorige maand voor het eerst een Nederlandse vertaling uitgekomen,

na tweeduizend jaar! Dit is beslist geen kennis voor in het museum.

*Tjitte Dijkstra, namens de
interkerkelijke werkgroep
Kerk & Israël*

ALPHA ONLINE

Onze kerk organiseert binnenkort Alpha Online (een cursus waar je met elkaar in gesprek gaat over geloof en de zin van het leven, etc.) en ik vroeg me af of je misschien mee wilt doen? Het vindt allemaal online plaats. Elke bijeenkomst is er een video en is er tijd voor gesprek. Voor meer informatie zie <https://pgharderwijk.nl/activiteiten1/alphacursus> of bel: 06-53816746.

Hijmen van Bloemendaal

WILMA EN RUTH TERUG IN BOBO

Wilma schrijft: "Het is erg fijn weer thuis te zijn en het dagelijkse ritme weer op te pakken. In één van de eerste weken dat we terug waren hebben we een uitgebreide maaltijd georganiseerd voor onze werkers. Samen vierden we dat we gezond zijn en dat Carin weer thuis is na 7 maanden en wij na 2 maanden. Ruth gaat weer naar school, heeft een fijne klas en vele klasgenoten kent ze al sinds ze op de kleuterschool begon 7 jaar geleden in Bobo. Het huiswerk maken en andere taken weet ze nu beter te combineren dan vorig jaar. Op dit moment zijn dansen, vriendinnen, parfum, kleren en tiktok heel belangrijk voor haar."

De berichten uit Mali zijn redelijk positief. Er is een overgangsregering en de sancties van de ECOWAS zijn recentelijk opgeheven. Afgelopen week werden 4 gijzelaars vrijgelaten als ruil voor 200 Jihadist gevangenen. Een van de bevrijde gijzelaars is een Franse dame van 75 jaar die bijna 4 jaar heeft vastgezet. De andere zijn 2 Italianen die 2 jaar hebben vastgezet en ook is de belangrijkste oppositie leider, Souleyman Cissé, bevrijd. Zijn verdwijning was een van de aanleidingen voor onvrede onder de bevolking en veel demonstraties. De huidige overgangsregering heeft 18 maanden gekregen om nieuwe verkiezingen uit te schrijven.

Op dit moment begeleidt Wilma (op afstand) 2 Malinese taalkunde studenten. Zij hebben de afgelopen maanden gegevens verzameld in een kleine taalgroep in het zuiden. Wilma helpt nu bij het onderzoek en de ontwikkeling van een goede schrijfwijze voor de taal waar ze in werken.

Van 2-13 november zal Wilma meehelpen met lesgeven op een cursus in Ouagadougou samen met collega's Martine en Paul. Carin blijft thuis en werkt in Bobo met een team en Ruth heeft haar school en huiswerk. Bid voor Wilma voor wijsheid en lesgeven van 2 - 13 november en veilige reizen.

Dank voor al uw gebeden, giften en meeleven voor Wilma en Ruth!

Namens het thuisfront comité, Hijmen van Bloemendaal

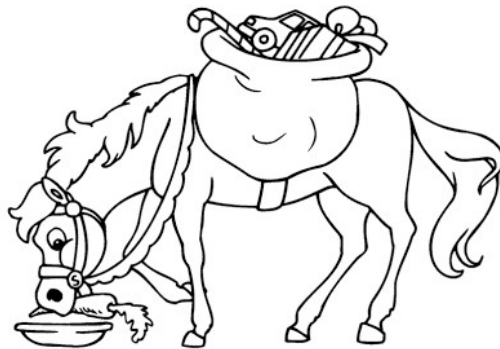

HULP-SINTERKLAZEN BEDANKT

Een paar weken geleden heb ik uw hulp gevraagd via Facebook en Zondagsbrief voor kinderen in Harderwijk die thuis geen sinterklaas kunnen vieren omdat daar de financiële middelen niet voor zijn. Deze kinderen hebben wij gevraagd om een verlanglijstje in te vullen en hulp-sinten uit onze gemeente is gevraagd het cadeautje te kopen. We zijn overspoeld met mailtjes en berichtjes van hulp-sinten die hun hulp aanboden en daar zijn wij enorm van onder de indruk. We kregen zoveel lieve mailtjes waarin onze actie werd gewaardeerd en hulp werd toegezegd. We willen iedereen enorm bedanken voor hun toezegging, binnenkort

ontvangt u van ons het verlanglijstje van een kind en de verdere informatie. Zo maken we samen als gemeente het mogelijk dat iedereen een mooie sinterklaasavond kan vieren in Harderwijk. En daar zijn we enorm trots op.

Janny (diaconie), Elles, Diny (jeugdouders), Lisette (jeugdwerker)

G LEERHUIS Moderne Credo's (Wat geloven wij eigenlijk?)

Deze avond staat gepland op 23 november om 20.00 uur in de Plantagekerk. Inleiders: Marissa van Meijl en Tjitte Dijkstra.

Het is nog niet zeker of dit door zal gaan. We zullen zorgen dat het gecommuniceerd wordt via de nieuwsbrieven van Leerhuis en PGH, op de websites en in de zondagsbrieven.

Corrie van der Wal

BOUWEN AAN EEN WARME GEMEENSCHAP

Deel 2: De landelijke ontwikkelingen in de kerk

Op de bezinningsdag van 26 september 2020, waarover in een vorige Samen Geroepen een eerste verslag is gepubliceerd, was een medewerker van het landelijk bureau van de PKN aanwezig met een bevlogen lezing over landelijke ontwikkelingen in onze kerk.

Dominee Nynke Dijkstra is een missionair bevlogen beleidssecretaris van de PKN en zij vertelde ons over de trends in Nederland. Zij vertelde over de groeiende diversiteit: kleine dorpsgemeente, grote stadsgemeente, huishuizen, leefgemeenschappen, diaconale presentieplekken en pioniersplekken. Een mozaïek. Maar ook verschillende soorten mensen met verschillende behoeften. Pioniersplekken zijn nieuwe vormen van kerk-zijn voor mensen die niet naar de kerk gaan. Er zijn 127 pioniersplekken in Nederland waarbij 60% van de bezoekers geen lid van een kerk was (zie www.lerenpionieren.nl). Als voorbeeld noemde zij de kortgeleden geopende Tiny Church in Almere.

Gemeenten die het goed doen hebben een scherpe identiteit. Die weten waar ze voor staan. Wie ze zijn, wie ze niet zijn. 'Open en gastvrij' is niet genoeg.

De krimp van de kerk is vooral te verklaren door het vertrek van de jongere generatie. Naar grote evangelische gemeenten, maar ook: afscheid van kerk én geloof. Van de belijdende leden van de Protestantse Kerk zijn 64% ouder dan 60 jaar en slechts 8% van de belijdende leden zijn tussen de 20 en 39 jaar.

Ook bij jongeren leven veel vragen. Waartoe leef ik? Wat is belangrijk? Hoe word ik gelukkig? Hoe voed ik mijn kinderen op? Maar ook, de druk van succes, van niet mogen falen, YOLO en FOMO#. Wat is goed leven? Hoe voorkom ik vermijdgedrag, uitstelgedrag, hoe zet ik mezelf aan tot keuzes? Hoe bieden wij als kerken een bedding aan deze jonge mensen? Een oordeelsvrije

ruimte waar geluisterd wordt. Het landelijk speerpunt is: jongeren voorop. Growing Young biedt volop mogelijkheden. Maar dan gaat het niet zozeer om activiteiten, maar allereerst om een houding en om relaties.

Relaties zijn essentieel. In de kerk en daarbuiten. We schieten snel in de actiemodus. Corona leert ons ook: er zijn. Niet zoveel kunnen ondernemen, maar wel aandacht kunnen hebben voor elkaar. Een kop koffie, een kop thee, een praatje, een luisterend oor: "Hoe is het met je?" De kerk is te omschrijven als relatie: relatie met God, elkaar en de wereld om ons heen. De bijbel is een relatieboek: God wil een relatie met ons.

Dit alles vraagt ook een andere manier van organiseren, minder zware structuren, minder vergaderen, meer netwerkachtig en meer zijn waar het gebeurt ('on the spot'). De kerk is er niet omwille van zichzelf. Zorgzaam leven: voor jezelf, elkaar, de wereld om je heen, Gods goede schepping.

In de volgende Samen Geroepen zullen we u vertellen over het gesprek rond Growing Young.

*Marja Bakker, Peter Scherpenisse,
Mathilde Tempert en Eelke van der Wal*

#YOLO = You Only Live Once (je leeft maar één keer);

#FOMO = Fear Of Missing Out (de angst om iets te missen)

Crisis en eindtijd

Meditatie bij Daniël 12:1 *'In die tijd zal Michaël opstaan, de grote vorst, die de kinderen van je volk ter zijde staat. Het zal een tijd van verdrukking zijn, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan. In die tijd zal je volk worden gered: allen die in het boek zijn opgetekend.'*

In de visioenen van het boek Daniël buitelen namen, volken, beelden en getallen over elkaar heen. Hoogtepunt van het Bijbelse genre 'apocalyptiek'. Hoe lezen we zulke teksten? Als toekomstvoorspelling? Je kunt precies proberen te duiden welk beeld waar op slaat. Maar dan moet je ook precies weten in welke tijd en op welke plek dit boek geschreven is, of waar het voor bedoeld is. Dat weten we niet. De meest waarschijnlijke context waarin je dit Bijbelboek kunt lezen is rond de opstand van de Makkabeeën in 165 voor Christus. Een turbulente tijd waarin de Syrische machthebber Antiochus een schrikbewind voert in Judea en in de tempel van Jeruzalem een afgodsbeeld van zichzelf laat neerzetten. Dat leidt tot een grote Joodse opstand, waardoor het Syrische juk wordt afgeworpen. De oude verhalen over de visionair Daniël uit de Perzische tijd, eeuwen eerder, krijgen hier een duidelijke betekenis.

Na een periode van grote verdrukking zal God zelf ingrijpen. De grote dag van de Heer die de oude profeten aankondigden, gaat nu komen! Die dag zal komen met verschrikkelijke dingen. Er komt een epische strijd, grootser en meeslepender dan in de beste fantasy-film. Maar uiteindelijk volgt de overwinning van Gods volk met behulp van de machtige aartsengel Michaël en zijn hemels legioen.

Dit moet een geweldige steun en bemoediging zijn geweest voor de Joodse opstandelingen. Dit gaf hun vertrouwen en moed. Hun strijd was Gods eigen gevecht tegen de 'verwoesting brengen gruwel boven het altaar' (Daniël 9:27 – je kunt hierin het afgodsbeeld van Antiochus zien). Dit regime heeft God te erg gelasterd. Opstand is nu gerechtvaardigd en veelbelovend! Deze revolutie zou wel eens het einde van de tijd kunnen inluiden, waarin Gods Vrederijk aanbreekt! Dat geeft vertrouwen op een goede afloop. En als deze strijd je angst zou inboezemen: weet dat je naam in Gods boek is opgetekend! Dat geeft moed. Onverschrokken kon een kleine gideonsbende van opstandelingen het machtige leger van Antiochus aan! Maar nee, de Makkabeeën opstand was toch nog niet de apocalyptische eindstrijd. Er kwam nauwelijks rust in Israël. En toen kwamen ook nog de Romeinen. Het Vrederijk van God bleef een onbereikbaar perspectief, een voorlopig nog wijkende horizon.

In het Nieuwe Testament krijgen deze beelden dan een nieuwe interpretatie. In Openbaring 12: 7 vinden we Michaël en zijn leger opnieuw terug. God heeft zijn laatste 'troef' gespeeld: de Zoon die geboren is uit een vrouw. Dan, ja dan pas kan de laatste strijd gestreden worden.

In wat voor tijd bevinden wij ons nu? De corona-crisis bestempelen als de eindtijd voert wel wat ver. Maar zouden we niet nu, net als in elke tijd van omwenteling of crisis, ook in de onze moed kunnen putten uit deze beelden? Onze tijd brengt veel onzekerheid. Eenzaamheid. Zorgen om je eigen gezondheid of die van anderen. Wat gaat dit met onze samenleving doen? En met onze kerk? Dan hebben we het heel erg nodig om te weten dat onze namen staan opgeschreven! Het boek van Daniël 12 lijkt zich te beperken tot het volk Israël. In Openbaring 3 blijkt ieder die trouw is aan Christus in dit boek te staan. Was dat ook niet wat Psalm 87 al zong? Wat in mijn jeugd vaak bij de Doop gezongen werd:

*God zal hen zelf bevestigen en schragen
en op zijn rol waar Hij de volken schrijft,
hen tellen als in Israël ingelijfd,
en doen de naam van Sions kinderen dragen.*

Jouw naam staat in Gods boek. Dan kan geen crisis of wat dan ook je in haar macht krijgen. Hij heeft het laatste woord. En dat geeft moed.

Henk Jansen

Elke uitgave van SamenGroepen mediteert een van onze voorgangers op een thema uit een van de lezingen uit het leesrooster. Wilt u reageren op deze meditatie, doet u dat dan direct naar de betreffende schrijver.

**Deze uitgave is dat
Henk Jansen
henkkleinjansen@gmail.com**

Bijbel Leesrooster

vrijdag 13 november Matteüs 24:29-44
zaterdag 14 november Daniël 9:1-14

zondag 15 november Daniël 9:15-27
maandag 16 november Daniël 10:1-11
dinsdag 17 november Daniël 10:12-11:2a
woensdag 18 november Daniël 11:2b-12
donderdag 19 november Daniël 11:13-24
vrijdag 20 november Daniël 11:25-35
zaterdag 21 november Daniël 11:36-45

zondag 22 november Daniël 12:1-4
maandag 23 november Daniël 12:5-13
dinsdag 24 november Psalm 97
woensdag 25 november Matteüs 24:45-25:13
donderdag 26 november Matteüs 25:14-30
vrijdag 27 november Matteüs 25:31-46

ZONDAG 15 NOVEMBER

Collectes: 1. Kinderdorp Kondanani Malawi;
2. Kerk/Ouderenpastoraat; 3. Renovatie PK

Plantagekerk

09.30 uur: ds. B.M. van Meijl-Buitink
Dienst jong tot ouder
11.30 uur: Fonteindienst

De Regenboog

10.45 uur: ds. F. van Velzen

ZONDAG 22 NOVEMBER

Collectes: 1. Werkgroep Harderwijk-Roemenië; 2. Kerk;
3. Jeugdpastoraat

Plantagekerk

09.30 uur: mw. C.G. van Dijk-Vermeulen
en mw. F. Meijers-Bruijnes
11.30 uur: mw. C.G. van Dijk-Vermeulen
en mw. F. Meijers-Bruijnes
18.30 / 19.30 uur: ds. B.M. van Meijl-Buitink
Fakkelviering

De Regenboog

09.00 uur: ds. D.J.D. Kroeze

GEEN KERSTMARKT IN DE REGENBOOG DIT JAAR

Normaal gesproken verschijnen er op dit moment in het jaar oproepen en mededelingen over de kerstmarkt in de Regenboog. Helaas is het dit jaar anders...het is niet mogelijk om met de huidige richtlijnen omtrent corona een kerstmarkt te organiseren. Dit jaar dus geen erwtensoep, geen kerstbloemstukken, geen kerstbrood en geen loterij. Heel jammer maar hopelijk mogen we elkaar volgend jaar weer treffen.

De kerstmarktcommissie

KERSTWANDELING IN ONTMOETINGSTUIN DE RIETMEEN

Op vrijdag 11 en zaterdag 12 december wordt De Rietmeen het sfeervolle decor voor een kerstwandeling. De tuin biedt mooie plekje voor de diverse tafereel van het kerstverhaal. Een aantal mensen van De Regenboog steekt op dit moment de hoofden bij elkaar om deze belevenis te realiseren. De vrijwilligers van De Rietmeen willen zorgen voor typisch winterse hapjes en drankjes. Heb je ook zin om mee te doen in de organisatie of in de uitvoering? Stuur dan zo spoedig mogelijk een mailtje naar: anneliazijlstra@gmail.com

Het pastoraal team van De Regenboog

PLANTAGEKERK

Zondag 15 november (9.30 uur) Deze zondag weer een dienst voor jong en ouder. Thema is: Jij maakt het verschil. Soms kun je je afvragen wanneer je het goed doet. Jezus gaat hier deze ochtend een beetje dieper op in. De jongerenband onder leiding van Jesse Stoffer is er gelukkig ook weer. Wees welkom! (in de livestream of in de kerk) (ds. Marissa van Meijl)

Zondag 15 november (11.30 uur) Op 15 november zullen we een Michadienst verzorgen in de Fontein. De spreekster is Daisy Vliegheart, Statenlid van het CDA. (Job Burger)

Zondag 22 november (9.30 uur) en (11.30 uur) Deze zondag is de laatste zondag van het kerkelijk jaar. In 2 diensten willen wij een lichtje ontsteken en de namen noemen van hen die ons zijn ontvallen in het afgelopen jaar. We mogen hen weten in het Licht bij God en dit Licht zal centraal staan in de viering. Ons mannenkwartel zal muzikaal bijdragen samen met Timon Nauta aan het orgel en Gerben Foppen op de dwarsfluit. Een goede viering gewenst.
(Frieda Meijers en Gertie van Dijk)

Zondag 22 november (18.30 / 19.30 uur); Herinnering Verlicht We willen de deur van de kerk en ons hart juist op deze zondagavond open zetten. We willen u en jou een plek bieden om stil te staan bij wie en wat we in het afgelopen jaar verloren. In een afwisselend programma kun je deze avond een kaarsje branden en even luisteren naar muziek, verhalen en gedichten. Welkom om 18.30 of 19.30 uur. (Jan Vierhout)

DE REGENBOOG

Zondag 15 november (10.45 uur) Het thema is 'Deel van de gemeente'. Als gelovige ben je dat. Maar wat houdt dat in? Op welke manier? Vanuit Exodus 19-20 en 1Petrus 2 zullen we ontdekken welke rol de term (een koninkrijk van) priesters daarbij speelt. Naar mijn idee is dit 'priesterschap van alle gelovigen' nog een onuitgepakt cadeau van de Reformatie. Hoog tijd om op ontdekking uit te gaan! (Frans van Velzen)

Zondag 22 november (9.00 uur) Op deze zondag lezen we hoe Jezus gezalfd werd, vlak voor zijn afscheid (Matt. 26:6-13). Hij krijgt zalf die hem voorbereidt op wat komt. Zalf die uiting is van een stukje afscheid, zorg, verbondenheid, troost, en zelfs van hoop in moeilijke tijden. Zo herinneren we ons ook de mensen die we moeten missen. Voor hen branden we een kaars, aangestoken aan het Licht dat niet dooft. Helaas kan niet iedereen een kaarsje branden. Wel is het mogelijk dat op vrijdag 20 november op het Triasplein te doen (zie elders).
(ds. David Kroeze)

TOELICHTING COLLECTES

Collecte 15 november – WEESKINDERDORP KONDANANI IN MALAWI

Al meer dan twintig jaar leidt de zus van gemeentelid Geert Terpstra in Malawi, ZO-Afrika, een christelijk weeskinderdorp. Ruim vijftien huizen met elk een weeshuismoeder, scholen, een boerderij, een kliniek en meer. En er komt een kinderspital. Voor dit alles is veel geld nodig. De ZWO-commissie steunt het project, en ook uw ruimhartige bijdrage is meer dan welkom! Stort via de Scipio-app of op NL42RABO 0317714554 van de ZWO-commissie o.v.v. 'Malawi'. Hartelijk dank!

Collecte 22 november – WERKGROEP HARDERWIJK-ROEMENIË

Deze immer actieve PGH-activiteit leidt ernstig onder het corona-tijdperk. De meeste inkomstenbronnen liggen stil. Laten we dit samen compenseren met een ruime gift. Geef via de Scipio-app of stort op NL 39 RABO 0317714996 van Diaconie PGH o.v.v. 'Roemenië'.

